

LW 172

ОСНОВИ НА ПРАВОТО

Приета: Прот. № 9 от 19.04.2005г.; изм. прот. № 11 от 17.09.2011 г.; изм. прот. № 15 от 24.06.2016г.

Лектор: Доц. д-р Валентин Георгиев

АНОТАЦИЯ

Въведението в правото е основна и задължителна дисциплина за студентите в Юридическия факултет на Бургаския свободен университет, специалност "Публична администрация". Целта е да се формират познания за основните категории на обективното право, като се прави исторически и сравнително правен анализ на тяхното развитие. Изучават се проблемите на позитивното право, както и връзката между правото и държавата. Разглеждат се и въпроси на методологията на правното познание.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Основна цел на дисциплината е да формира знания за това каква е същността, структурата и начините на функциониране на правната система като цяло. По-конкретно, студентите трябва:

да разберат природата на правното явление;

да познават източниците на правото, правните структури (частно и публично право, материално и процесуално право, вътрешно и международно право), както отрасловата структура и структурата на правната норма;

да опознаят правото в динамика: проблематиката на юридическите факти, правните отношения, субективните права и правната отговорност;

да имат идея за основните доктрини в правото: позитивизъм, нормативизъм, натурфилософия, правна херменевтика, езикови и други концепции за същността на правото.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината е въвеждаща в правните науки, затова няма изисквания за предварително слушане на други юридически дисциплини.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение			задочно обучение		
			л	с	у общ	Л	с	у Общ
Публична администрация	Задължителна	6	45	15	60	45	45	
Публична администрация - магистри	Задължителна	6				45	45	

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Източници на правото.

Общо учение за източниците на правото. Правообразуване. Видове източници - исторически и сравнително правен поглед. Обичай. Прецедент. Нормативен акт. Право и Закон.

Тема 2. Нормативни актове.

Същност и юридическа сила. Конституция. Закон. Подзаконови актове. Правотворчески процес. Международен договор. Влизане в сила и действие на нормативните актове.

Тема 3. Структура на правото.

Публично и частно право. Материално и процесуално право. Вътрешно и международно право.

Тема 4. Система на правото и система на законодателството.

Предмет на правно регулиране. Метод на правно регулиране. Отрасли на правото и отрасли на законодателството. Правен институт.

Тема 5. Принципи на правото.

Нормативна йерархия. Място на принципите в системата на правото. Нормативност на принципите: правен принцип и правна норма. Видове принципи.

Тема 6. Правна норма - понятие

Характеристика на нормата като правило за поведение. Правна норма и нормативна разпоредба.

Структура на правната норма. Логически връзки между елементи на правната норма.

Тема 7. Правна норма - видове

Класификационни критерии. Императивни и диспозитивни норми. Класификации на логически норми и на нормативни разпоредби.

Тема 8. Субекти.

Обща характеристика. Физически лица. Представителство. Юридически лица на частното право.

Юридически лица на публичното право.

Тема 9. Юридически факти.

Понятие и обща характеристика. Формална и материална същност. Видове юридически факти.

Роля на юридическите факти в правното регулиране.

Тема 10. Интерпретация в правото

Интерпретация и тълкуване. Необходимост и същност на тълкуването. Задачи и цели на тълкуването. Обем на тълкуването. Ограничения при тълкуването.

Тема 11. Прилагане на тълкуването

Тълкувателни способности. Аналогия, попълване на празноти. Обективизиране на тълкуването.

/Тълкуване според субекта/. Акт на правоприлагане.

Тема 12. Правни последици

Причинност, казуалност, нормативност. Характер на връзката между юридически предпоставки и правни последици. Видове правни последици - обща характеристика.

Тема 13. Правно отношение

Обществени отношения и правни отношения. Характеристика на правните отношения. Структура на правните отношения. Правните отношения в механизма на правно регулиране. Видове правни отношения.

Тема 14. Индивидуализация на правните последици

Правоконкретизираща и субектоконкретизираща. Функция на юридическия факт. Субективни права - обща характеристика. Правни задължения - обща характеристика. Субективни права, правни

задължения, правоотношения.

Тема 15. Субективно право.

Исторически преглед на становищата за същността на субективното право. Определение на субективното право. Класификационни критерии. Има ли публични субективни права?

Тема 16. Държавна принуда в правото.

Видове мерки на принуда. Правовъзстановителни мерки, наказания, юридическа отговорност.

Тема 17. Правонарушение

Правомерно поведение, неправомерно поведение, правонарушение. Обективна страна на правонарушението. Субективна страна на правонарушението. Деяние - противоправен резултат - причинна връзка.

КУРСОВА ЗАДАЧА

Предлага се избор на курсова работа по тема от конспекта или по част от такава тема, стига същата да представлява някакъв вид завършено цяло.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Работа на всеки студент през семестъра се оценява с текуща оценка. Тя се получава от чрез разработването на курсова работа (семестриален проект). При формирането на тази оценка се има предвид и резултатите от разработената курсова задача.

Семестриалният изпит е изпитен тест. Освобождаване от него се допуска с много добра и отлична оценка получена от защитата на курсова задача.

При формирането на крайната оценка освен резултата от семестриалния изпит се има предвид и текущата оценка.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Балабанова, Хр. Основи на правото. С. 2009
2. Радев, Д. Обща теория на правото. С., 2008
3. Милкова, Д. Обща теория на правото. С., 2007.
4. Ташев, Р. Обща теория на правото. С., 2010.

LW 172

ОСНОВИ НА ПРАВОТО

Лектор: Доц.д-р Валентин Георгиев

1. Понятие за източник (извор) на правото.
2. Обичай, правен обичай, обичай в практиката, прецедент - същност и разлики.
3. Конституцията и актовете на Конституционния съд.
4. Закони - понятие и видове. Законодателен процес.
5. Подзаконови нормативни актове - същност, видове, степенуване.
6. Съдебната практика - актове на Върховния касационен съд и на 7. Върховния административен съд.
7. Частно и публично право.
8. Материално и процесуално право, вътрешно и международно право - връзка, зависимост и съотношение.
9. Правни отрасли - понятие, формиране, критерии за диференциране. Видове.
10. Метод на правно регулиране, предмет на регулиране, юридически режим.
11. Отраслови принципи.
12. Правни отрасли и правни институти.
13. Понятие за правна норма. Съотношение между правна норма и законова разпоредба.
14. Структура на правната норма.
15. Видове правни норми.
16. Тълкуване в правото - необходимост, задачи и цели. Интерпретация и тълкуване.
17. Обем на тълкуването и ограничения при тълкуването.
18. Видове тълкуване. Резултати от тълкуването.
19. Правоприлагане - понятие и етапи. Актове на прилагане на правото.
20. Празноти в правото. Способи за преодоляване на празноти в правото. Прилагане по аналогия и с аргумент за противното.
21. Действие на актовете във времето, пространството и по отношение на лицата.
22. Субекти на правото. Обща характеристика.
23. Правоспособност и дееспособност.
24. Физически лица - характеристика.
25. Юридически лица - характеристика, възникване прекратяване.
26. Видове юридически лица.
27. Държавата и държавните органи като субекти на правото.
28. Представителство - понятие и обща характеристика. Видове представителство.

ПРАВНО ОТНОШЕНИЕ

29. Юридически факти - обща характеристика.
30. Видове юридически факти според волевия критерий.
31. Фактически състави - понятие и видове.
32. Презумпции и фикции.
33. Правомерното волеизявление. Сделки. Видове.
34. Договори - понятие и същност. Видове.
35. Недействителност на правните последици (нищожност)
36. Недействителност на правните последици (унищожаемост)
37. Обща характеристика на правното отношение. Структура на правното отношение.
38. Субективни права.
39. Видове субективни права.
40. Структура на субективното право.
41. Граници и гаранции за защита на субективните права.

ПРАВОНАРУШЕНИЕ И ЮРИДИЧЕСКА ОТГОВОРНОСТ

42. Държавна принуда и правна принуда.
43. Принудителни, пресекателни и санкционни мерки.
44. Правовъзстановителни мерки.
45. Понятие за правонарушение. Деянието като правонарушение.
46. Вредоносен резултат. Причинна връзка.
47. Вината като елемент на правонарушението. Форми на вината. Умисъл - видове. Непредпазливост.
48. Безвиновна отговорност.
49. Понятие за юридическа отговорност.
50. Способност за носене на юридическа отговорност.
51. Принципи на налагането на юридическа отговорност.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

5. Балабанова, Хр. Основи на правото. С. 2009
6. Радев, Д. Обща теория на правото. С., 2008
7. Милкова, Д. Обща теория на правото. С., 2007.
8. Ташев, Р. Обща теория на правото. С., 2010.

ANOTACION

The introduction of law is a compulsory subject for all students of the Public Administration specialty at the Burgas Free University. Its purpose is to teach the basic categories of the objective law, by the historical and comparative law analyses of their development.

Philosophical and sociological problems of law are studied, as well as the relation between the law and state. Problems of the methodology of the legal epistemology are studied as well.